ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zMPU

№9
2025

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1074 sahifa,
2-sentyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:
Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),dotsent
Doniyorov S. M. –"Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ
Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:
Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:
• Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
• Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)
Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):
• Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
• Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Maktabgacha ta'lim tashkiloti innovatsion faoliyatini rivojlantirish jarayoni 14
Ibragimova Gulsanam Nematovna

Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim metodikasida qo'llanilishi va o'qituvchi kompetentligiga ta'siri 22
Abduyev Sheroz

Boshlang'ich ta'limda "tabiatshunoslik" fanini raqamli platformalar orqali o'qitish metodikasini takomillashtirish: 5e modeli asosida dizayn, baholash va joriy etish 25
Ahmadaliyev Shohruh Bahromjon o'g'li

Ingliz va rus leksikografiyasida o'zbek milliy taom nomlarining lingvistik tahlili 30
Bobojonova Zarina Rashidovna

Rahbarlarda til bilish darajasi va hissiy intellekt (eq): o'zaro bog'liqlikni o'rganish 34
Isaqulova Baxtigul Xo'jamovna

Frazeologizmlarni o'rgatishda matn asosida integratsiyalashgan dars modeli: xorijiy til o'rganuvchilar tajribasi 38
Jumayeva Sadbarg Mirolimovna

O'zbekistonda maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari: rivojlangan davlatlar tajribasi tahlili 42
Karimova Moxichehra Rixsibayevna

Rus va ingliz tillarida sharqona realiyalarning leksik-semantik tasnifi 46
Kulmamatova Aziza Do'stmamat qizi

TRIZ metodikasi asosida texnokratik bolalar bilan ishlash tizimini takomillashtirish 50
Orifjonova Mavludaxon Abduqaxxor qizi

Raqamli ta'lim muhitida pedagogik kompetensiyalarni rivojlantirish 53
Raximberganova Munojat Muzaffar qizi

Structure of Social Conflict and Stages of its Development 57
Zaynutdinova Shahnoza Yuldashevna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini baholash va rag'batlantirish tizimini takomillashtirish 60
Abduraxmonova Nigoraxon Akramali qizi

Expression of National Mental Characteristics in the Uzbek Lullaby 64
Alimbayeva Shaxlo Tursunovna

Bo'lajak "texnologiya" fani o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashda kreativ kompetentlikni rivojlantirish tizimining pedagogik zarurati 69
Avazov G'oyibnazar Berdiyevich

Bo'lajak tarbiyachilarda integratsiyalashgan ta'lim faoliyatini rivojlantirish orqali kommunikativ salohiyatini shakllantirish 72
Baratova Yulduz Asadullayevna

Umumta'lim maktablarida molekulyar fizikani o'qitishning hozirgi holati 76
Boymirov Sherzod Tuxtayevich, Xudoynazarova Visola Musurmonqul qizi

Ingliz tilini o'qitishda talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetensiyasini akt vositasida rivojlantirish 80
Ergasheva Sevaraxon Ravshanjon qizi

Maktabgacha ta'lim pedagoglarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish istiqbollari 84
O'rinova Feruzaxon O'ljayevna, Karimova Gulzodaxon Marufjon qizi

IIV litsey o'quvchilarining liderlik kompetensiyasini rivojlantirishning psixologik xususiyatlari 90
Gadoyeva Dildora Baxtiyorovna

Improving the System of Human Resource Capacity Management in Higher Education Institutions: Evidence from Uzbekistan 98
Imomov I., Umirova D.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni mantiqiy va tanqidiy fikrlashga o'rgatishning zamonaviy usullari 104
Iskandarova Munisa Bahodir qizi

Tarbiyachi-pedagoglarning emotsional kompetentsiyasini rivojlantirish 107
Jovmirzayeva Nargiza Quvondiqovna

Maktabgacha ta'lim yoshdagi giperaktiv bolalarga ta'lim berishning pedagogik-psixologik usullari 110
Jo'rayeva Nargiza Toirovna, Kamalova Sarvinoz

Blum taksonomiyasi asosida ilmiy kompetentlikni takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari 113
Mustafayeva Nilufar Ulashovna

Maktabgacha yoshdagi ovoz buzulishiga ega bolalar bilan guruhli mashg'ulotlarni tashkil qilish 117
Umida O'tbasarova Mexmanovna, Maksudbekova Xovvajon Xamidbek qizi

Bolalar jamoasida do'stona munosabatlarni shakllantirishda rivojlanish markazlarida loyiha asosida o'qitish texnologiyasidan foydalanish usullari 121
Quronova Ismigul Xolmurod qizi

Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda innovatsion metodlar orqali o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi 126
Rustamova Davlatxon Toyirjon qizi

Oliy ta'limda tarbiyaviy faoliyatni tashkil etishning innovatsion modellari 131
Sanayeva Surayyo Bobonazarovna

"Tibbiy radiologiya" fanini o'qitishda pedagogik muloqot orqali tanqidiy operativ muloqotni o'stirishning o'ziga xos xususiyatlari 139
Shukurova Sevara Ilhomovna

Improving High Jump Techniques 143
Tajimbetov Anvar Tengelbayevich

Filologik va ijtimoiy-siyosiy fanlarda ta'lim jarayonining innovatsion metodlari 146
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna

Понятие логического мышления и его особенности у младших школьников 149
Ахмаджонова Нозима Нодиржон қизи

Интеграция психологии, обучения английскому языку, дошкольного образования и туризма: междисциплинарная модель формирующего опыта 152
Омонуллаева Дилофуза Асадулла қизи

Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'yin faoliyatida ijtimoiy motivlarni shakllantirish usullari 157
Abduvaxobova Nodira

Boshlang'ich ta'limda kognitiv faollikni rivojlantirishning afzalliklari 160
Ismailova Nozima Umaraliyevna

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini matnni tahlil qilishga o'rgatishda zamonaviy yondashuvlarning ahamiyati 164
Utanbayeva Dildora Abdixadirovna

Dorivor o'simliklar kursini o'qitish metodikasini takomillashtirishda keys texnologiyalaridan foydalanish 168
Mirzaboyev Timur Bisenbay o'g'li

Oliy ta'lim talabalarida ijtimoiy-axloqiy kompetensiyani rivojlantirish: empirik tadqiqot natijalari 171
To'raqulov Akbar Rustam o'g'li

Gerontotexnologiya ijtimoiy-pedagogik innovatsiya sifatida 175
Temirova Muyassar Abdukarim qizi

O'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda Sharq mutafakkirlarining qarashlaridan foydalanish 180
Raximova Surayyo Otabek qizi

Yoshlarni kasb tanlashda ruhiy tayyorgarlik va shaxsiy qobiliyatlarni baholash 183
Biysenov Temirbek Taumuratovich

Talabalarni ta'limiy qadriyatlar asosida pedagogik faoliyatga tayyorlash tizimini takomillashtirishning ahamiyati 188
Choriyeva Surayyo Choriyevna

Differences Between Computer-Based and Paper-Based Assessment in Inclusive Education 192
Davidova Sayyora Sirojiddin kizi

Raqamli muhit sharoitida ma'naviy-axloqiy tarbiya jarayonining pedagogik modeli va tajriba-sinov natijalari 196
Donayeva Nozimaxon Norbo'tayevna

Intellekt xarita yordamida o'quvchilarda "emotsional intellekt"ni rivojlantirish 201
G'aniyev Abduqahhor Gadoyevich

Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi bolalarda o'yin faoliyatining psixologik-pedagogik ahamiyati 206
Isayeva Mushtariy Alisher qizi

Umumiy o'rta ta'lim muassasalarini innovatsion yondashuv asosida boshqarishning nazariy asoslari 210
Mannanova Nargiza Xaydarovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Ingliz tilini o‘rgatishda ona tilidan keng foydalanishning salbiy va ijobiy jihatlari 215
Masharipova Kumushoy Amin qizi
The Relationship Between Critical Thinking and Reading Comprehension in Primary School Students 218
Mavlonova Dildora Shukhrat kizi
Tasviriy san’at mashg‘ulotlarida zamonaviy metodlardan foydalanish 222
N. K. Musayeva, U. O. Ziyatova
Singapurning ta’lim falsafasi: korporativ madaniyatni ma’naviy-ma’rifiy rivojlanish bilan integratsiyalash ... 226
Nishonov Xayrulla Xolmirzaevich
The Anthropocentric Paradigm in Modern Linguistics: Cognitive Linguistics and Linguacultural Studies in The Study of Language, Consciousness, and Culture 230
Rajabova Shaxlo Shodmonovna
Bugungi globallashuv davrida ta’lim tizimini rivojlantirish va uning sifatini oshirishda nostandart yondashuvning ahamiyati 234
Ramazonova Salomat Saidovna
Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini kreativ sinflar ishini tashkil etishga tayyorlash 238
Saidova Gulruh Halim qizi
O‘zbek oilalarida ota-ona va farzand munosabatlarini tashxis qilishning psixologik xususiyatlari (Farg‘ona vodiysi misolida) 242
Turg‘unboeva Azizaxon G‘ulomovna
Сущность и специфика развития билингвизма у детей дошкольников 246
Истамова Нигора Азимжановна
Zamonaviy rahbarning innovatsion boshqarish texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklari 249
Xakimova Dildora Mashrabjonovna
Креативный подход к развитию лингвометодического мышления студентов-филологов 253
Ходжаниязова Айгуль Айтмуратовна
Umumta’lim maktablarida tarbiya darslarini tashkil etish ijtimoiy zarurat sifatida 257
Rashidova Gulnoza G‘ulomovna
Pedagogik risklarni boshqarishning nazariy asoslari va globallashuv jarayonidagi ahamiyati 261
Xaydarov Sulaymon Amirqulovich
Xronotop nazariyasiga tahliliy yondoshuvlar va qarashlar 265
Avazov Vahabjon Tolibjon o‘g‘li
Ko‘zi ojiz bolalarning rus tili darslarida nutqiy kompetensiyasini shakllantirishning psixopedagogik asoslari 268
Abduraximov Asror Sultonali o‘g‘li
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kasblar haqida dastlabki tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari 271
Adizova Nilufar Quvondiq qizi
Zamonaviy media texnologiyalarini ta’lim jarayoniga qo‘llashning zarurati 274
Alimov Asadulla Urokbayevich
Maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanishida ijtimoiy muhitning ta’siri 278
Alimova Umida Jumaboy qizi
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta’lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi 282
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna
Shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim texnologiyalarining rivojlanish tarixi va ommalashuvi 286
Hojiyeva Maftuna Ulug‘bekovna
Bo‘lajak boshlang‘ich ta’lim o‘qituvchilarida raqamli resurslardan foydalanish orqali adabiy kompetensiyani rivojlantirish 289
Islomova Xafiza Azamatovna
Ona tili o‘qitish metodikasi fanidan mustaqil ta’limni tashkil etish 293
Ismadiyorova Nafisaxon Ibroximjon qizi
Axloqshunoslikning global muammolari va texnikaviy muhitning inson hayotiga ta’siri 298
Kozimova Nargiza Istam qizi
Ichki ishlar organlari xodimlarida kasbiy kompetentlikni oshirish va baholash usullarining xalqaro tahlili 303
Mamatqulova Sanobar Ismatillayevna, Eshmurzayev Yigitali Shokirovich, Kadirova Durdonaxon Rustamovna
Tabiiy fanlarda bilingval ta’lim va CLIL yondashuv 309
Mannobxonova Muqaddamxon O‘ktamxon qizi

Kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda pragmatik muammolar va ularning yechimlari 313
Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi
Poshshoxo'ja Ibn Abduvahobxo'janing "Miftoh ul-adl" asaridagi pedagogik qarashlari 317
Muzaffarova Farida Muxtor qizi
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matn tushunishni shakllantirishda germenevtik metodlarning nazariy asoslari 321
Nazirova Shaxnoza Odinajon qizi
Axborot iste'moli madaniyatini rivojlantirishda raqamli gigiyena va internet xavfsizligi 324
Ramazonov Jahongir Djalolovich
Informatika fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar 328
Sadinov Otabek Vaxodirovich
Boshlang'ich sinf o'quvchilarning ijtimoiylashuvida musiqa fanining ta'siri 332
Shahobiddinova Zilola Orif qizi
Madaniy-ijtimoiy va ta'limiy omillarning bolalarning aqliy rivojlanishiga ta'siri 335
Shirinov Otabek Tuvalovich
Tadqiqot metodi vositasida o'quvchilarda tabiiy-ilmiy savodxonlikni rivojlantirish 338
Suyarov Kusharbay Tashbayevich
Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kommunikativ kompetensiyasi va nutq madaniyati 342
Saipova Hilola Abduhamitovna
"Ekologik ochiq o'yinlar" 5–7 yoshli bolalar uchun 346
Tangirov Zoir Xo'jakulovich
Yuqori malakali taekvondochilarni o'ziga xos genetik xususiyatlarini hisobga olgan holda sport seleksiyasi 350
Tursunaliyev Ulug'bek Shavkatjon o'g'li
Musiqa maktabi o'quvchilarida madaniy qadriyatlar va ustoz-shogird an'analarining uzluksiz rivojlanishi 353
Seytanov Bayrambay
Imom Buxoriyning "Al-Jome' as-sahih" asari talabalarda ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni shakllantirish omili sifatida 356
Abduhalimova Nigora
O'quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishda AKT vositalaridan foydalanishning metodik asoslari 359
Abdullayeva Zarnigor Usubjon qizi
Коммуникативная компетентность и культура общения преподавателей начальных классов 364
Арысланбаева Анора Бердаховна
Проблемы методической подготовки учителей в развитие дискурсивной компетенции по РКИ у учащихся уровня В1 средних общеобразовательных школ Узбекистана 366
Набиева Зарнигор Муминжон кизи
"Tarbiya" darslari orqali o'quvchilarda huquqiy savodxonlikni rivojlantirish 369
Atamuradov Xasan Yuldoshevich
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining inklyuziv ta'limga tayyorgarligi: pedagogik va psixologik asoslari 374
Baxromova Guljamol Dilshodjon qizi
Tajriba metodlari orqali maktab o'quvchilarida tabiat hodisalarini bashorat qilish ko'nikmalarini shakllantirish 378
Baxtiyor Imanov, Begali Xoliqnazarov
Bo'lajak pedagoglarning tashkillashtiruvchi-boshqaruvchilik kompetentligini shakllantirishning pedagogik-psixologik asoslari 384
Japparbergenova Indira Bayramovna
Integrativ yondashuv asosida biologiya fanidan olimpiada masalalarini yechish metodikasi 387
Jumanov Muratbay Arepbaevich, Raxmatov Uchkun Ergashevich
Darslarni tashkil qilishda 4K modelini qo'llash imkoniyatlari 393
Kadirov Tulkin Baxridinovich
Maktabgacha yoshdagi bolalarga tasviriy faoliyatning noodatiy usullarini o'rgatish metodikasi 397
Maxmudova Nasiba Nurmuxammetovna
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida funksional savodxonlik tushunchasini ilmiy-pedagogik asoslash masalalari 406
Mirzaliyeva Gulhayo Abdulazizovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

So‘rovga asoslangan ta’lim texnologiyasining bosqichlari va qo‘llash ko‘nikmalarini shakllantirish 410
Orifjonova Iroda Orifjon qizi, Ochilova Mehrubon Suratovna

Dermatovenerologiya fanini CASC (Critisize, Analyze, Summarize, Conclude) modeli orqali o‘qitish va uning talabalar klinik kompetentligini oshirishdagi o‘rni 415
Po‘latov Boburbek Ta’lat o‘g‘li

Sport faoliyatida stress holatini tadqiq etishning nazariy asoslari 419
Ruzmatova Nigina Shotilla qizi

Bo‘lajak maktabgacha ta’lim tarbiyachilarini kreativlikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish 422
Uchqunova Adiba Roziq qizi

7-sinf adabiyot darslarida nutqni rivojlantiruvchi o‘quv topshiriqlari tahlili 427
Umurova Farangiz Askarboy qizi

O‘zbek tilida fe’l birikmalarining pragmatik funksiyalari va ularning ingliz tili bilan qiyosi 430
Xudoynazarova Dildora Shonazar qizi

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi 433
Zayniddinova Mahzuna Baxtiyorovna

Фольклор и время: формирование речевых навыков у детей начальной школы 439
Ниязова Хилола

Xalq o‘yinlari – jismoniy va ma’naviy tafakkur omili 443
Turg‘unoy Ahmadjonovna Egamberdiyeva, Ergashoy Valijonova Salimjon qizi

Использование проектной деятельности для формирования языковой компетенции 446
Чаршамова Мехрийбан Уразбаевна

Farzandlarni kelajak kasblariga tayyorlash 449
Hamroyeva Komila Axmatovna

Talabalar analitik kompetentligini analitik-diagnostik pedagogik metodlar orqali takomillashtirishning pedagogik shart-sharoitlari 455
Batirov Kamoliddin Zuhriddinovich

Universal ta’limiy faoliyatlar: shaxsga xos universal ta’limiy faoliyatlar 458
Abdullayev A’zimjon Abduvali o‘g‘li

Kasbiy motivatsiya – bo‘lajak o‘qituvchilarning raqobatbardoshligini shakllantirish omili 461
Melikova Elnora Shuxratovna

Shaxsning kompetentligi va uni shakllantirish omillari 465
Usmonova Dilobat Elmurodovna

“Nutq o‘stirish metodikasi” fanining didaktik asoslarini takomillashtirish 469
Davlatova Ra’no Haydarovna

Межэтническое взаимодействие в культурных координатах Востока и Запада: нормы, ценности, модели поведения 473
Айдарова Диана Сматуллаевна

Maktabgacha ta’lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining nutq ko‘nikmalarini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o‘rni 481
Abdumajitova Sayyohat Abduqosimovna

Tibbiyot ta’limida talabalarning kommunikativ va tashkiliy kompetensiyalarini rivojlantirishning integrativ yondashuvi va baholash mexanizmlari 484
Abduraimov Abbosbek Odiljon o‘g‘li

Talabalarga ingliz tilini o‘qitishda virtual reallikdan foydalanishning innovatsion tizimi 488
Alimova Maftuna Ravshanbek qizi

Mustaqil O‘zbekiston sharoitida rezerv va zahiradagi ofitserlar tayyorlash tizimining dolzarbligi 491
Aliyorov Alijon Bo‘rievich, Teshaboyev To‘lqinboy Yoqubovich

Ekologik barqarorlikka erishishda ekologik ta’lim va tarbiyaning ahamiyati hamda O‘zbekiston ta’lim tizimidagi holati 496
Bahodirjon Omonov

Ona va bola o‘rtasidagi psixologik munosabatlar tizimida nevrotik holatlarning shakllanishi 500
Bekmirov Tolib Rashidovich

Effectiveness of Forming a Tolerant Thinking in Future Social Work Specialists 504
Ergashev Ikhtiyor Bakhtiyor ugli

Boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi professor-o‘qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o‘rni 507
Fazlidjanova Nilufar Xikmatovna

Indicators and Diagnostic Approaches for Dyslexia in Primary School Students 510
Gaziyeva Saida Turgunovna
Maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarda diqqat va xotirani rivojlantirish metodlari 514
Jo'rayeva Nargiza Toirovna, Kamalova Sarvinoz
Ona tili darslarida esse yozish orqali kreativ fikrlashni shakllantirishning samarali metod va usullari 517
Kabulov Inamjan Sharipbayevich
O'quvchi yoshlarning hayotiy maqsadlarini shakllantirish bo'yicha yondashuvlar 521
Karimova Saida O'ktamovna
O'quvchilar ovozini rivojlantirishda qo'shiq kuylash malakalarini shakllantirishning ahamiyati 526
Karshiyeva Diyora Abduxakim qizi
Raqamli ta'lim texnologiyalari va ularning dasturchilar tayyorlashdagi o'rni 532
Mastonov Jahongir Mamatqul o'g'li
Zamonaviy asarlar tanlashning pedagogik va didaktik asoslari 535
Musaboyeva Zulfira Iqboljon qizi
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining elektron didaktik ta'minotini rivojlantirish metodikasi 541
Narbayev Farrux Sharafbayevich
Mentorlik asosida yoshlarning ijtimoiy-pedagogik moslashuvi yuzasidan olib borilgan tadqiqotlar tahlili 548
Nazarova Nigora Ravshanovna
Zamonaviy baholash texnologiyalarining o'quvchilar motivatsiyasiga ta'siri 551
Norova Nilufar Norbo'ta qizi
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mantiqiy kompetentsiyalarini rivojlantirishning elektron metodikasi 555
Olimov Bahriddin Jalol o'g'li
Tanqidiy fikrlash va 4K kompetensiyalarining pedagogik-psixologik mohiyati 560
Qizlarxon Azizova
Ona tilida so'z turkumlari va ularni ajratish tamoyillari 565
Shadmankulova Dilyarom Xalikovna
Maktabgacha ta'lim tizimida inklyuziv ta'limni rivojlantirish 569
Shodiyeva Dilnoza Qodirovna
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativlik kompetentligini rivojlantirishni o'rganish – pedagogik muammo sifatida 572
Toshpo'latova O'g'iloy Abdurahmon qizi
Inklyuziv ta'limda o'qituvchilarning roli va tayyorgarligi 576
Xasanova Iroda Ikromjon qizi
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarida kompozitsiyaga oid kompetensiyalarini rivojlanirish 580
Xasanova Munisa Ziyodillo qizi
Влияние природы, количества, дисперсности и технологии введения наполнителя на свойства композиционных материалов 584
Алимбаев Айбек Байрамович
STEM ta'limi va sun'iy intellekt: Qoraqalpog'iston maktablari uchun integratsiya hamda amaliy bo'lim 586
Jumamuratov Perdebay Tileubayevich
Интерактивный метод как средство активизации всех учащихся на уроках родного языка 589
Тажбенова Дина Куанышовна
Эффективность цифровых технологий в системе образования Узбекистана 591
Усмонова Фируза Муродовна
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarda jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi 595
Yo'ldosheva Mohidil Sobirjon qizi
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy kompetensiyasini innovatsion yondashuv asosida rivojlantirishning pedagogik zarurati 599
Qurbonova Muxayyo Oltiboyevna
Mahmudxo'ja Behbudiy merosi, jadid maktablarining g'oyaviy asoslari va ta'limdagi modernizatsiya yo'nalishlari 602
Mirzoyeva Nigora Shavkatjonovna, Abdisamatov Ozodbek
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq rivojlanishini takomillashtirish metodlari 605
Nishonova Ra'noxon Abdullojon qizi
Borrowed Proper Nouns in English and Uzbek: a Comparative Analysis 608
Amirqulova Feruza Abdurashidovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Ingliz tilini o‘qitishda autentik videolarning amaliy samaradorligi 613
Dusmurodova Iroda Quvonovna

Maktabgacha ta’lim tashkilotlari samaradorligini ta’minlashda direktor va pedagog xodimlarning hamkorlikdagi faoliyati 616
Olimjonova Odina Hasanxon qizi

Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilish muammolari va ularni hal qilish yo‘llari 620
Dilafruz Norboyeva

“Kommunikativ kompetensiya” tushunchasining xorijiy va milliy manbalarda talqini: qiyosiy tahlil 624
G‘ulomova Begoyim Elmurod qizi

Ijtimoiy tarmoqlardagi jinsiy jinoyatlarning psixolingvistik tomonlari 627
Rahimqulova Lobar Hamro qizi

К вопросу обучения местоимению в корейском языке 631
Мухиддинова Малика Батировна

The Importance and its Development Models of Critical Thinking 634
Khasanova Shokhista Mirzaakhmad kizi

Gipertoniya kasalligining rivojlanishida sotsio-emotsional intellektning ta’siri 639
Alimirzayev Nodirbek Avazbek o‘g‘li

Integratsiyalashgan va interaktiv yondashuvlar orqali o‘qish tushunishini o‘rgatish 643
Aliqulova Mohinur

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida direktorlarning shaxsiy kasbiy fazilatlarini shakllantirish 647
Choriyeva Durdona Anvarovna, Ravshanova Noila

Didactic Potential of Innovative Methods in Teaching Biophysics Module 652
Choriyeva Mahfuza Sadriddinovna

Notiqlik mahoratini rivojlantirishning tarixiy pedagogik ildizlari 657
Ismoilov Usmonjon Baxramjon o‘g‘li

Kartografiya darslarini zamonaviy ta’lim texnologiyalari bilan boyitish yo‘llari 660
Jololdinov Asror Toshtemirovich

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarining kichik guruh tarbiyalanuvchilariga yo‘l harakati turlari bo‘yicha xavfsizlik talablarini o‘rgatish 664
Jumayev Yunus Rashidovich

Texnika yo‘nalishidagi talabalarini ingliz tilini multimedia asosida o‘qitishda o‘quv modullarini loyihalash 670
Maxmudova Shaxnozaxon Odiljon qizi

Bo‘lajak o‘qituvchilarni sun’iy intellekt vositalaridan foydalanish jarayonida tanqidiy fikrlashga o‘rgatish 674
Mirzayev Akramjon O‘ktamjonovich, Sobirova Munavvarxon Qaxramonjonovna

Tajovvuz emotsiyasini tafsiflovchi fe’llar 677
Normaxmatova Feruza Ruziboyevna

O‘z-o‘zini nazorat qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishda interfaol metodlardan foydalanish usullari 681
Otegenov Berdibay Menglibaevich

Texnika yo‘nalishi talabalarining kasbiy kompetensiyalarini avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari asosida rivojlantirish muammolari 684
Pozilova Shaxnoza Xaydaraliyevna, Xolmirzayeva Gulchehra Tulanovna

Faoliyatli yondashuvning nazariy asoslari: talabalar nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishda zamonaviy metodologik tamoyillar 689
Qurbonova Gulmira Alisher qizi

Maktab o‘quvchilarida xalqaro baholash dastur talablari asosida hayotiy ko‘nikmalarni shakllantirishning nazariy asoslari 693
Radjapov Ruslanbek Sarsenovich

Raqamli ta’lim texnologiyalari yordamida bo‘lajak fizika o‘qituvchilarining ijodiy-intellektual kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi 697
Shoyzakova Hilola Yusuf qizi

Talabalar ehtiyojlari va qobiliyatlari asosida oliy ta’limda differensial yondashuvni amalga oshirish strategiyalari 701
Sultonova Farangiz Alisherovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarning ma’naviyatini oshirishda kitobxonlikni keng targ‘ib qilish 706
Usmanova Maxfuza

Talabalarda axloqiy qadriyatlarni singdirishning pedagogik asoslari 709
Xolov Olimjon Chorshamiyevich

Iqtidorli o'quvchilar bilan ishlashda tafakkurni rivojlantiruvchi o'yinlardan foydalanish metodikasi 712
Ziyomiddinova Nilufar Avazbekovna

Влияние социальных сетей на формирование мировоззрения учащихся младшего подросткового возраста 716
Ибрагимова З. И.

Bo'lajak muhandislarni kasbiy rivojlantirish metodikasi 720
Axmedov Juraboy Raxmonberdiyevich

Oliy ta'lim talabalarida ma'naviy-axloqiy madaniyat samaradorligini oshirishda jadid pedagogik merosining o'rni 725
Raxmatova Dilbar Anvar qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish usullari 730
Xaitova E'zozaxon Baxrom qizi

Sun'iy intellektdan foydalanib bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash mexanizmlari 734
Nurmamatov Zuxriddin Shavkat o'g'li

Maktabgacha yoshidagi bolalarning ijtimoiy-hissiy kompetensiyalarini rivojlantirishda nutq o'stirirsh faoliyatining o'rni 737
Toshpulatova Nargiza Abduraimovna

Xalq og'zaki ijodi orqali bolalarga tabiatni asrash va unga g'amxo'rlik munosabatlarini shakllantirish usullari 741
Bo'riyeva Fayyoza Baxodirovna

Maktab ta'limida o'quv tadqiqot ishlarini tashkil etish – pedagogik muammo sifatida 745
Jurayeva Umida Yuldashevna

Texnologiya o'qituvchilarining professional kompetentligini shakllantirish texnologiyasi 748
Qalandarova Urinposhsha Yuldashovna

Raqamli ta'lim vositalari yordamida maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish 752
Xodiyeva Nilufar Sherzod qizi

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativlik kompetentligini rivojlantirishni o'rganish – pedagogik muammo sifatida 756
Toshpo'latova O'g'iloy Abdurahmon qizi

Bo'lajak biologiya o'qituvchilari kasbiy kompetentligini rivojlantirishda amaliy mashg'ulotlarning didaktik imkoniyatlari 759
Pardaeva Matonat Salimovna

Boshlang'ich ta'limda nutqni rivojlantirish orqali emotsional intellektni shakllantirish 764
Omonillayeva Maxfuza Ilyosjon qizi

Основные научные подходы различных учёных об организации самостоятельной работы студентов 768
Чернова Татьяна Алексеевна

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi professor-o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni 772
Fazlidjanova Nilufar Xikmatdjanovna

Ta'lim muassasalarida jismoniy madaniyat ta'limi samaradorligiga erishishda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish 775
Xolikov Akmal Tajidinovich

Oliy ta'limda korrupsiyaga qarshi kurashish va uni oldini olish 778
Axmedova Dilnora Kobiljonovna

Психологическая устойчивость к стрессу: опыт и открытия в Узбекистане 781
Туракулова Дурдона Боходировна

Virtual ta'lim sharoitida bo'lajak geografiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda samaradorlikni oshirish 784
Tajibayeva Xurshida Djumamuratovna, Pirmanov Mansur Qadirbayevich

Развитие иноязычной межкультурной компетенции студентов в системе профессионально ориентированного языкового образования: роль паремий в формировании межкультурной коммуникации 788
Амануллаева Камола Муминовна

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining nutqini o'stirishda innovatsion metodikalarni qo'llash tendensiyasi 794
Erhanova Nasiba Absayitovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Akademik ijro mahoratini rivojlantirishda xavaskor xor rahbarlar uchun zamonaviy pedagogik yondashuvlar 797
Yuldosheva Sadoqat Ilxomjonovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq rivojlanishida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning me'yoriy-huquqiy asoslari 801
Djamolova Noila Zayniddinovna

Ta'lim va tarbiya jarayonida ulug' mutafakkirlarning odob va axloqga oid ilmiy merosidan foydalanishning o'ziga xos jihatlari 807
Ergasheva Dilnoza Mamasharifovna

Tayyorlov guruh bolalarini kreativ qobiliyatlarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalari 810
G'afforova Hurriyat Yangiboyevna

Bo'lg'usi o'qituvchilarni media ta'limdan foydalanishga o'rgatish 814
G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi

Bo'lajak pedagog kadrlarning boshqaruv kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari 817
Jalolova Feruza Mirkamol qizi

Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar ijodiy tafakkurini rivojlantirish muammolari va yechimlari 822
Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li

Maktabgacha yoshdagi bolalarda kasb motivlari barqarorligiga guruhiy jipslikning ta'siri 827
Jumayeva Malika Aliyevna

Jismoniy tarbiya darslari jarayonida maktab yoshidagi bolalarning jismoniy sifatlarini rivojlantirish 831
Kamardinov Baxtiyor Kamardinovich, Azimqulova Shaxlo Baxtiyor qizi

Maktab va oila hamkorligida boshlang'ich ta'lim o'quvchilarini she'r yodlash qobiliyatini shakllantirish 837
Karimova Shoxsanam Islomovna

Turkistondagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lim tizimi 840
Karimova Zarrina

Umumiy o'rta ta'lim maktablari boshqaruvida ijobiy ijtimoiy munosabatlar muhitini shakllantirishdagi tashqi ta'sirlar 843
Maryam Raximova

Tarbiya ijtimoiy-madaniy hodisa sifatida: an'anaviy qadriyatlar va zamonaviy pedagogik yondashuvlar uyg'unligi 848
Muhammadiyeva Feruza To'rakulovna

From Access to Success: Advancing Inclusive Education in Universities 852
Nutfiyeva Dildora

Bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy tayyorgarligining pedagogik mexanizmlari 856
O'tasheva Lola Shoto'rayevna

Kognitiv yondashuv asosida ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarida ingliz tilini tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish samaradorligini o'rganish 859
Qudratova Sultonposhsha Otabek qizi

Klinik amaliyotda tibbiyot talabalarining stressni boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishning innovatsion metodlari 864
Sobirov Qobuljon G'ofirjon o'g'li

Ingliz tilini ikkinchi xorijiy til sifatida o'qitishda leksik derivatsiyalarning ahamiyati 868
Abdusattarov Mavlon Sherali o'g'li

Tasavvuf adabiyotining paydo bo'lish omillari 872
Ahmadova Shohsanam Sodiq qizi

Ichki ishlar akademiyasi kursantlarining favqulodda vaziyatlarda qaror qabul qilish jarayonini takomillashtirishning nazariy metodologik asoslari 875
Kadirova Sayyora Madaminovna

Maktab fizika kursini o'qitishda ekologik tarbiyani shakllantirishning pedagogik asoslari 878
Karimov Abdurahmonjon Ma'rufjon o'g'li

Til o'rgatishda zamonaviy usullardan foydalanishning samaradorligi va joriy etish strategiyalari 882
Muxammadjonova Nafisa Rustam qizi

O'quvchilarning fizika faniga oid umumiy kompetensiyalarini shakllantirishda elektron va mobil ta'lim platformalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari 885
Najmiddinova Murat Kamolovich

Sun'iy intellekt asosida talabalarning falsafiy tafakkurini rivojlantirishning metodologik asoslari 890
Nodirbekov Furqatbek Umarjon o'g'li

Jadidlarning milliy ta'lim paradigmasi asosida OTM talabalarida milliy identlikni (o'zlik) rivojlantirish 894
Ortiqboyev Soxibjon Inomjon o'g'li
Shifokor shaxsini tarbiyalashda empatiya va axloqiy qadriyatlarning o'rni 897
Tajiboyeva Odinaxon Rustamjon qizi
Features of Flipped Learning to Improve Speaking Proficiency 901
Tojiyeva Matluba Mahmud kizi
Socio-Cultural Approach to Teaching English to Students of Economic Specialties 904
Xamdamova Nilufar Esanovna
Pedagogik mahorat 908
Zakirova Dilfuza Ergashboyevna
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy shaxsiy sifatlarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari 912
Xabilova Sitora Tursunmurod qizi, Payg'amova Husnida
Korpus asoslangan til pedagogikasini yuqori kurs ingliz tili ta'limiga joriy etishning nazariy jihatlari 915
Toshpulatova Mexriniso Kilichevna
Bo'lajak muhandislarni kasbiy rivojlantirishni pedagogik muammo sifatida o'rganish 919
Axmedov Juraboy Raxmonberdiyevich
Talabalarning bilim o'zlashtirish darajasi va faolligini oshirishda differensial yondashuvning ahamiyati 925
Sultonova Farangiz Alisherovna
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarning yozuv malakasini oshirish yo'llari 929
Boltayeva Barno Isakulovna
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni milliy ruhda tarbiyalash metodikasini rivojlantirish 932
Qosimova Aziza Umarali qizi
Дифференцированный подход как условие для преодоления дислексии у учащихся 935
Моминова Тойгул Боходир кизи
Improving the Methodology of Developing Phonetic Competencies of Primary School Students 939
Zilolaxon Kenjayeva Saminjon kizi
Bolalar tadbirkorligini rivojlantirishning zaruriyati 943
Axmadaliyeva Muxarramoy Olimjon qizi
Assessing and Monitoring Pedagogical Creativity in Modern Education Processes 948
Abdulkhayev Abduvokhid Abdulbori ugli
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatli munosabatni shakllantirishning milliy an'ana va pedagogik tajribalar asosida tahlili 951
Achilov Obid Muzrobovich
Maktabgacha ta'lim sohasida inson resurslarini rejalashtirishning ahamiyati va mehnat bozori tendensiyalari tahlili 956
N. Sh. Miryusupova
Emotsional intellektning ahamiyati va uning psixologik hamda fiziologik xususiyatlari 960
Bahodirova Shahnoza Rustam qizi
O'zbek tili darslarida o'quvchilarda PISA topshiriqlarini bajarish ko'nikmalarini shakllantirish 964
Kamshat Baymenova
Pedagogik texnologiyalar zamonaviy o'quv jarayonining muhim omili sifatida 967
Kazakov Ne'mat Normurodovich
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kreativ kompetentlikni shakllantirishda kasbiy refleksiyaning psixologik-pedagogik asoslari 971
Komiljonova Dilyoraxon
O'zbek xalq dostonlarini interfaol usullar yordamida o'qitish 973
Nurjanova Yulduz Shukirillayevna
Umumta'lim maktablarida tabiiy fanlarni o'qitishda fanlararo integratsiyani takomillashtirishning tarkibiy-funksional tuzilmasi 976
Qurbonmurotov Eldor Abdusaidovich
Kasbiy maslahat – maktab o'quvchilarini kasbga yo'naltirishning samarali vositasi sifatida 980
Raxmatova Sevara Abdulloevna, Gulyamov Djaxangir Raxmatullaevich
Umumkasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish imkoniyatlari 986
Saydullayeva Shahlo Sobir qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Pedagogik modellashtirishning o‘ziga xos jihatlari va nazariy asoslari 990
Sharipov A’zamjon Axmadjonovich

Talabalarda tolerantlik ko‘nikmalarini rivojlantirish omillari 994
Valixanov Ilyos Ilxamovich

Ta’lim texnologiyalarini mashg‘ulotlarda qo‘llashning o‘ziga xos jihatlari 998
Valiyev Sarvar Abdisalimovich

Ishonch – ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida 1002
Xo‘jamova Kamola To‘lqin qizi

Jahon va O‘zbekiston tajribasida kasbiy muloqot kompetensiyalarini shakllantirish yondashuvlari 1006
Rajapov Sulaymon Nuraddin o‘g‘li

Iqtisodchilarning kasbiy faoliyatida ingliz tilining o‘rni va ahamiyati 1010
Samandarova Nargiza Muxammadovna

Praksiologik yondashuv – pedagogik ta’limning metodologik asosi sifatida 1015
Rashidova Zulayho Olimjon qizi

Talabalarga ingliz tilini o‘rgatishda “pen pals” loyihasidan foydalanish modeli 1020
Tuymanova Inobat Fozilovna

Gamifikatsiya asosida ingliz tili darslarini tashkil etish metodlari 1024
Ahmadaliyeva Hilolaxon A’zamjon qizi

O‘zbekistonda ingliz tilini o‘rganayotgan yosh o‘quvchilarda gapirishga bo‘lgan xavotir darajasi: rol o‘ynash intervensiyasi 1029
Mannapova Maftunaxon

Ingliz tili darslarida o‘quvchilarning grammatik ko‘nikmalarini story-based learning usulidan foydalanib shakllantirish metodikasi 1033
Xalilova Sevara Kamoliddin qizi

Integrating the Case Study Method Into Teaching Medical English: an Innovative Pedagogical Research 1037
Xoshimova Azizaxon Saxobiddinovna

Boshlang‘ich sinf darslarini 4K modeli asosida tashkil qilishning ahamiyati va samaradorligi 1041
Matqurbonova Sevara Ikromjon qizi

Критерии эффективности системного подхода в образовании и воспитании детей, находящихся на длительном лечении 1044
Алимова Нигора Исраиловна

Развитие учебной мотивации через дифференцированный подход в преподавании физики 1049
А. Б. Камалов, М. П. Серимбетова

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida media savodxonlikni shakllantirish metodikasi 1053
Astanaqulova Nilufar Dilmurod qizi

Talabalarda web platformadan foydalanish asosida kompyuterli modellashtirish ko‘nikmasini rivojlantirish 1058
Xazratqulov Abduvohid Abdurauf o‘g‘li

Bo‘lajak oligofrenopedagoglarni kasbiy kompetentligini rivojlantirish 1062
Gulyamova Aziza Anvarovna

Integrativ yondashuv asosida bo‘lajak pedagoglarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish muammosining mavjud holati 1066
Utanbayeva Dildora Abdixadirovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarni qoidali o‘yinlar orqali jismoniy va ruhiy rivojlantirishning shart-sharoitlari 1070
Umarova Mehriniso Ibragim qizi

UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA TABIIY FANLARNI O'QITISHDA FANLARARO INTEGRATSIYANI TAKOMILLASHTIRISHNING TARKIBIY–FUNKSIONAL TUZILMASI

Qurbonmurotov Eldor Abdusaidovich
Termiz davlat pedagogika instituti Fizika kafedrasi mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada umumta'lim maktablarida tabiiy fanlarni o'qitishda fanlararo integratsiyani joriy etishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Maqolada fanlararo integratsiyaning zarurati, o'quvchilarda tizimli bilim va ilmiy tafakkurni shakllantirishdagi roli, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishdagi ahamiyati hamda tarbiyaviy-ijtimoiy funksiyalari ochib beriladi. Shuningdek, integratsiyani takomillashtirish yo'llari – integratsiyalashgan dars modellarini ishlab chiqish, loyiha va tadqiqot faoliyatini rivojlantirish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish va o'qituvchilar hamkorligini kuchaytirish bo'yicha tavsiyalar beriladi. Amaliy tajribalar asosida integratsiyalashgan darslarning samaradorligi, o'quvchilarning qiziqishi, ijodkorligi va mustaqil fikrlash ko'nikmalariga ijobiy ta'siri ko'rsatilgan. Xulosa sifatida, fanlararo integratsiya tabiiy fanlarni o'qitish sifatini oshirish, o'quvchilarning ilmiy dunyoqarashini kengaytirish va ularni kelgusidagi kasbiy faoliyatga tayyorlashda dolzarb pedagogik omil ekanligi ta'kidlanadi. Mavzuning dolzarbligi, ilmiy asoslangan tahlil va amaliy tavsiyalar maqolani tabiiy fanlar ta'limida integratsiyalashgan yondashuvni rivojlantirish bo'yicha muhim manba sifatida ahamiyatli qiladi.

Kalit so'zlar: tabiiy fanlar, fanlararo integratsiya, umumta'lim maktablari, tizimli bilim, ilmiy tafakkur, amaliy ko'nikmalar, pedagogik texnologiyalar, loyiha faoliyati, raqamli resurslar, ta'lim samaradorligi.

Abstract: This article analyzes the theoretical and practical aspects of introducing interdisciplinary integration in teaching natural sciences in general education schools. The necessity of interdisciplinary integration, its role in shaping students' systematic knowledge and scientific thinking, its importance in developing practical skills, and its educational and social functions are highlighted. The paper also provides recommendations for improving integration, such as developing integrated lesson models, fostering project and research activities, utilizing information and communication technologies, and strengthening teacher collaboration. Based on practical experiences, the article demonstrates the effectiveness of integrated lessons and their positive impact on students' interest, creativity, and independent thinking skills. In conclusion, it is emphasized that interdisciplinary integration is a crucial pedagogical factor in improving the quality of teaching natural sciences, broadening students' scientific worldview, and preparing them for future professional activities. The relevance of the topic, scientifically grounded analysis, and practical recommendations make the article an important resource for advancing integrated approaches in natural science education.

Key words: natural sciences, interdisciplinary integration, general education schools, systematic knowledge, scientific thinking, practical skills, pedagogical technologies, project activities, digital resources, educational effectiveness.

Аннотация: В данной статье анализируются теоретические и практические аспекты внедрения межпредметной интеграции при преподавании естественных наук в общеобразовательных школах. В статье раскрывается необходимость межпредметной интеграции, её роль в формировании у учащихся системных знаний и научного мышления, значение для развития практических навыков, а также воспитательные и социальные функции. Кроме того, представлены рекомендации по совершенствованию интеграции – разработке интегрированных моделей уроков, развитию проектной и исследовательской деятельности, использованию информационно-коммуникационных технологий и укреплению сотрудничества педагогов. На основе практического опыта показана эффективность интегрированных уроков и их положительное влияние на интерес, творческие способности и самостоятельное мышление учащихся. В заключение подчёркивается, что межпредметная интеграция является актуальным педагогическим фактором повышения качества преподавания естественных наук, расширения научного мировоззрения учащихся и их подготовки к будущей профессиональной деятельности. Актуальность темы, научно обоснованный анализ и практические рекомендации делают статью важным источником для развития интегрированного подхода в преподавании естественных наук.

Ключевые слова: естественные науки, межпредметная интеграция, общеобразовательные школы, системные знания, научное мышление, практические навыки, педагогические технологии, проектная деятельность, цифровые ресурсы, эффективность обучения.

KIRISH

So‘nggi yillarda O‘zbekiston Respublikasi umumta’lim tizimini modernizatsiya qilish va ta’lim sifatini oshirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib qolmoqda. 2018-yil 5-sentabrdagi Prezident Farmoni (PF-5538[1]) da xalq ta’limi tizimiga ilg‘or xorijiy tajribani joriy etish, o‘quv-tarbiya jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni kiritish, ta’lim-uslubiy adabiyotlarning yangi avlodini yaratish va fundamental hamda amaliy ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish kabi vazifalar aniq belgilangan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

2020-yil 12-avgustdagi PQ-4805-son[2]li Qarorda kimyo va biologiya yo‘nalishlarida ta’lim sifatini oshirish chora-tadbirlari, jumladan, ixtisoslashtirilgan maktablarning o‘quv-metodik bazasini yaxshilash va o‘qitish jarayoniga zamonaviy o‘qitish uslublarini joriy etish masalalariga e’tibor qaratilgani qayd etilgan. Ushbu hujjatda tabiiy fanlarni o‘qitishni takomillashtirish maqsadida geografiya, biologiya, fizika fanlari o‘rniga “Science”ni yagona fan sifatida tajriba tariqasida bosqichma-bosqich joriy etish vazifalari ham ko‘rsatib o‘tilgan. Maqolaning maqsadi – umumta’lim maktablarida tabiiy fanlarni o‘qitishda fanlararo integratsiyani takomillashtirishning tarkibiy-funktsional tuzilmasini tahlil qilib, mavjud davlat hujjatlariga asoslangan takliflar va amaliy yo‘nalishlarni bayon etishdir. Tabiiy fanlarni o‘qitishda fanlararo integratsiya (integratsiyalashgan yondashuv) o‘quvchilarda tizimli bilimlar, amaliy ko‘nikmalar va ilmiy dunyoqarashni shakllantirishning muhim vositasidir.

Farmon PF-5538 va Qaror PQ-4805 kabi davlat hujjatlari zamonaviy pedagogik texnologiyalarni, yangi avlod o‘quv-uslubiy adabiyotlarini va ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish orqali ta’lim sifatini oshirish zarurligini belgilaydi – bu esa fanlararo yondashuvni joriy etishni dolzarb qiladi. Fanlararo integratsiya orqali o‘quv jarayonida biologiya, kimyo, fizika va geografiya fanlarining o‘zaro bog‘liqligi ochib beriladi; nazariy bilimlar real hayotiy vaziyatlar bilan bog‘lanadi va o‘quvchilarning amaliy ko‘nikmalari mustahkamlanadi.

PQ-4805dagi “Science”ni tajriba tariqasida joriy etish tashabbusi aynan shu muammo – fanlararo bog‘lanishni kuchaytirish va o‘quv jarayonini amaliy-tadqiqotchilik yo‘liga qo‘yishni – hal qilishga qaratilgan. Dolzarbligi shundaki, integratsiyalashgan ta’lim o‘quvchilarning ilmiy qiziqishini oshirish, ularni kompleks muammolarni hal qilishga yo‘naltirish va kasbga yo‘naltirish jarayonini qo‘llab-quvvatlashga yordam beradi. Shu bois, O‘zbekiston kontekstida fanlararo integratsiyani ilmiy asoslangan va hujjatlarga mos ravishda takomillashtirish ta’lim sifatini oshirish va mamlakatning ta’lim-ilmiy strategiyasiga xizmat qiladi. Tabiiy fanlarni o‘qitishda integratsiyaning zarurati, eng avvalo, o‘quvchilarda tizimli bilim va yaxlit dunyoqarashni shakllantirish bilan izohlanadi. Biologiya, kimyo, fizika va geografiya o‘zaro bog‘liq fanlar bo‘lib, ularni integratsiyalashgan holda o‘rganish orqali tabiat hodisalarini kompleks tarzda anglash mumkin. Masalan, suv aylanishi jarayoni bir vaqtning o‘zida geografik sharoitlar, fizik qonuniyatlar va biologik jarayonlar bilan bog‘liq bo‘lib, ularni alohida-alohida emas, balki yagona tizimda tushuntirish o‘quvchilar tafakkurini kengaytiradi va ularni mustaqil tahlil qilishga o‘rgatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Fanlararo integratsiya, shuningdek, ilmiy tafakkurni rivojlantirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi. O‘quvchilar hodisalarni turli fanlar nuqtai nazaridan tahlil qilib, ularning o‘zaro aloqalarini ochib berishga o‘rganadilar. Bu esa mantiqiy va ijodiy tafakkurni rivojlantiradi hamda muammolarga kompleks yondashuvni shakllantiradi. Masalan, ekologik muammolarni tushuntirishda biologik va kimyoviy jarayonlar bilan birga fizik qonuniyatlar ham hisobga olinadi. Shu tariqa integratsiyalashgan ta’lim o‘quvchilarni ilmiy dunyoqarashga tayyorlaydi. Amaliyotga yo‘naltirilgan o‘quv faoliyatini kuchaytirish ham integratsiyaning muhim vazifalaridan biridir. Tajribalar, laboratoriya ishlari va loyihaviy faoliyat orqali o‘quvchilar nazariy bilimlarini hayotiy vaziyatlarga tatbiq etish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Natijada “bilim–ko‘nikma–malaka” tizimi shakllanadi va bu ularning kelgusida kasbiy faoliyatga tayyor bo‘lishiga xizmat qiladi.

Fanlararo integratsiyaning tarkibiy tuzilmasi uch asosiy qismdan iboratdir.

Birinchidan, mazmuniy birliklar – bu fanlarda uchraydigan umumiy mavzular, tushunchalar va qonuniyatlar hisoblanadi. Masalan, energiya tushunchasi fizika, kimyo va biologiya fanlarida turlicha izohlanadi, ammo mohiyatan yagona ilmiy kategoriya sifatida namoyon bo‘ladi.

Ikkinchidan, metodik birliklar – integratsiyani amalga oshirishda qo‘llaniladigan o‘qitish usullari va vositalaridir. Bunda interaktiv metodlar, loyihaviy topshiriqlar, muammoli vaziyatlarni hal qilish uslublari va zamonaviy texnologiyalar (multimedia, elektron darsliklar, virtual laboratoriyalar) muhim rol o‘ynaydi.

1 https://lex.uz/docs/-3893445
2 https://lex.uz/docs/-4945470

Uchinchidan, o‘quv faoliyati shakllari – darslar, loyihalar, tajribalar va laboratoriya ishlari bo‘lib, ular o‘quvchilarning faol ishtirokini ta’minlaydi va bilimlarni amalda qo‘llash ko‘nikmasini rivojlantiradi. Shunday qilib, tabiiy fanlarni o‘qitishda fanlararo integratsiya o‘quvchilarda tizimli bilimlarni shakllantirish, ilmiy tafakkurni rivojlantirish va amaliyotga yo‘naltirilgan ta’limni kuchaytirish orqali ta’lim samaradorligini oshirishning muhim pedagogik omili hisoblanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Fanlararo integratsiya tabiiy fanlarni o‘qitishda bir qator funksional xususiyatlarga ega bo‘lib, ular ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Avvalo, bilimlarni uyg‘unlashtirish funksiyasi orqali o‘quvchilar turli fanlarda o‘rganiladigan tushunchalarni yagona tizim sifatida qabul qilish imkoniga ega bo‘ladilar. Masalan, energiya saqlanish qonunini fizika fanida nazariy jihatdan o‘rganish, kimyo fanidagi ekzotermik reaksiyalar hamda biologiyada hujayra nafas olish jarayoni bilan bog‘laganda ular energiya almashinuvi haqida yaxlit tasavvurga ega bo‘ladilar. Shu bilan birga, integratsiya amaliy ko‘nikmalarni rivojlantirishga ham xizmat qiladi. O‘quvchilar laboratoriya ishlari, tajribalar va loyihalarda bir vaqtning o‘zida bir nechta fan bilimlaridan foydalanib, nazariy tushunchalarni amalda qo‘llashni o‘rganadilar. Bu esa ularni kundalik hayotda va kelajak kasbiy faoliyatida zarur bo‘ladigan ko‘nikmalarga ega qiladi. Integratsiya o‘quvchilarda ijodkorlik va mustaqil fikrlashni ham rag‘batlantiradi. Loyiha ishlari, muammoli topshiriqlar va tadqiqot mashg‘ulotlari jarayonida ular yangicha g‘oyalarni ilgari surish, muammoni turli nuqtayi nazardan tahlil qilish va mustaqil xulosalar chiqarishga odatlanadilar. Bunday jarayon shuningdek tarbiyaviy va ijtimoiy funksiyalarni ham bajaradi. O‘quvchilar jamoada ishlash, hamkorlik qilish, bir-birining fikrini qadrlash ko‘nikmalarini hosil qiladilar, tabiatni asrash, ekologik mas’uliyat va sog‘lom turmush tarziga intilish kabi qadriyatlarni chuqur anglaydilar.

Fanlararo integratsiyani yanada takomillashtirish uchun bir qator yo‘llar mavjud. Eng avvalo, integratsiyalashgan dars modellarini ishlab chiqish zarur bo‘lib, bunda o‘qituvchilar bir-birini to‘ldiruvchi fan mavzulari asosida qo‘shma dars ishlanmalari tayyorlaydilar. Shuningdek, o‘quvchilarning loyiha va tadqiqot faoliyatiga jalb qilinishi ularning mustaqil izlanish ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Masalan, suv resurslaridan oqilona foydalanish, chiqindilarni qayta ishlash yoki atrof-muhit monitoringi kabi loyihalar o‘quvchilarda ekologik tafakkurni shakllantirishda samarali bo‘lib xizmat qiladi. Integratsiyani kuchaytirishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli resurslardan foydalanish ham muhimdir. Virtual laboratoriyalar, elektron platformalar, onlayn tajriba simulyatorlari o‘quvchilarning qiziqishini oshiradi va ularni ilmiy izlanishga jalb etadi. Shu bilan birga, fan o‘qituvchilari o‘rtasida hamkorlikni kuchaytirish zarur, chunki bu metodik tajriba almashuviga, dars samaradorligining oshishiga va integratsiyalashgan yondashuvning sifatli amalga oshirilishiga xizmat qiladi.

Amaliy tajribalar shuni ko‘rsatmoqdaki, integratsiyalashgan darslar o‘quvchilar bilimini yanada chuqurlashtiradi, ularning fanga bo‘lgan qiziqishini kuchaytiradi hamda ijodiy faolligini oshiradi. Masalan, “Atmosfera havosining ifloslanishi va uni muhofaza qilish” mavzusida geografiya, kimyo va biologiya fanlari integratsiyasi asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlarda o‘quvchilar havoning tarkibi, ifloslanish manbalari va biologik oqibatlarini birgalikda o‘rganib, muammolarni hal etish bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqdilar.

Fizika va texnologiya fanlari asosida o‘tkazilgan “Quyosh energiyasidan foydalanish” loyihasida esa o‘quvchilar kichik quyosh batareyalarini yasab, ularning samaradorligini sinovdan o‘tkazdilar, bu esa ularda muhandislik tafakkurini rivojlantirish bilan birga ilmiy-tadqiqot faoliyatiga qiziqishni kuchaytirdi. Bundan tashqari, matematika va biologiyani uyg‘unlashtirgan mashg‘ulotlarda populyatsiya o‘sish jarayonini matematik modellashtirish amaliyoti o‘quvchilarda tahliliy fikrlash va mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirdi. Monitoring natijalari shuni ko‘rsatmoqdaki, bunday darslardan so‘ng o‘quvchilarda ijodkorlik, muammoli vaziyatni hal qilish, mustaqil xulosa chiqarish va ilmiy yondashuv ko‘nikmalari sezilarli darajada oshadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, tabiiy fanlarni o‘qitishda fanlararo integratsiya ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. U o‘quvchilarda bilimlarning yaxlit tizimini shakllantirish, nazariy tushunchalarni amaliy hayot bilan bog‘lash, ilmiy tafakkurni rivojlantirish hamda ularni mustaqil va ijodiy fikrlashga yo‘naltirish imkonini beradi. Integratsiyalashgan yondashuv darslarning qiziqarli va mazmunli o‘tishini ta’minlabgina qolmay, balki o‘quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, kasbiy yo‘nalishi va ijtimoiy faolligiga ham sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Tajriba ko‘rsatadiki, fanlararo integratsiya asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlarda o‘quvchilarning o‘zlashtirish darajasi yuqori bo‘ladi, ular o‘rganilgan mavzularni chuqurroq anglaydi va amaliyotda qo‘llashga intiladi. Shu nuqtai nazardan, ta’lim jarayonida integratsiyani samarali joriy etish uchun bir qator tavsiyalar ilgari surish mumkin.

Birinchidan, o‘quv dasturlarini ishlab chiqishda fanlararo mazmuniy birliklarni ko‘proq hisobga olish va darsliklarda mavzularni uyg‘unlashtirish zarur.

Ikkinchidan, o‘qituvchilar o‘rtasida hamkorlikni kuchaytirish, ularning metodik tajribasini almashish va integratsiyalashgan dars modellarini birgalikda ishlab chiqish muhimdir.

Uchinchidan, o‘quvchilarning tadqiqot faoliyatiga kengroq imkoniyat yaratish, loyiha asosida ishlashni yo‘lga qo‘yish va amaliy tajribalarni keng qo‘llash ta’lim samaradorligini oshiradi.

To‘rtinchidan, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli resurslardan foydalanish integratsiyani yanada samarali amalga oshirishga xizmat qiladi.

Kelgusidagi ilmiy izlanishlar uchun esa fanlararo integratsiyaning metodik asoslarini chuqurlashtirish, yangi pedagogik texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirish, o‘quvchilarning psixologik rivojlanishiga ta’sirini o‘rganish hamda xalqaro tajribalarni tahlil qilib, milliy ta’lim tizimiga moslashtirish dolzarb yo‘nalishlardan biri bo‘lib qoladi. Shu orqali tabiiy fanlarni o‘qitish sifatini oshirish, ta’lim jarayonini takomillashtirish va zamon talablariga mos yuqori malakali kadrlarni tayyorlash imkoniyatlari kengayadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-sentyabrdagi “Xalq ta’limini boshqarish tizimini takomillashtirish bo‘yicha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-5538-son qarori. Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 06.09.2018-y., 06/18/5538/1840-son; https://lex.uz/docs/38934452
2. Pulatov Anvarbek Abdullaevich, Muxsinova Musallamhon Qosimjon qizi. Tabiiy fanlarni o‘qitishda integratsiyalangan darslarning ahamiyati. International Scientific and Practical Conference Modern, Innovative Development of Exact and Natural Sciences in Higher Education, November 15, 2024. https://doi.org/10.5281/zenodo.14168681
3. Turdiyev N.Sh., Tursunmetov K.A., G‘aniyev A.G., Suyarov K.T., Usarov J.E., Avliyoqulov A.K. Fizika: 11-sinf o‘quvchilari uchun darslik. Toshkent: “Niso Poligraf”, 2018.
4. Ta’lim bo‘yicha axborot texnologiyalari: tadqiqotlar. O‘qish uchun qo‘llanma. Yuqori tadqiqot muassasalari uchun. – 4-nashr. – M.: “Akademiya” nashriyot markazi, 2008. – 192 b.
5. Pedagogika: pedagogik nazariyalar, tizimlar, texnologiyalar: tadqiqotlar. I.B. Kotova va boshq.; 5-nashr. – M.: Nashriyot markazi, 2004. – 512 b.
6. Abdunabiyevich A.F. (2023). Darslikda yoritilgan Zulfiyaxonim mavzusini STEAM yondashuvi asosida o‘rganish. Образование, наука и инновационные идеи в мире, 20(2), 98-103.
7. Erkaboev U.I., Negmatov U.M., Rakhimov R.G., Mirzaev J.I., Sayidov N.A. Influence of a quantizing magnetic field on the Fermi energy oscillations in two-dimensional semiconductors. International Journal of Applied Science and Engineering, 2022, 19(2), 2021123-1–2021123-8. https://www.scopus.com/sourceid/21100822732
8. Erkaboev U.I., Rakhimov R.G., Negmatov U.M., Sayidov N.A., Mirzaev J.I. Influence of a strong magnetic field on the temperature dependence of the two-dimensional combined density of states in InGaN/GaN quantum well heterostructures. Romanian Journal of Physics, 2023, 68(5-6), 614-1–614-14. https://www.scopus.com/sourceid/11500153309
9. Erkaboev U.I., Rakhimov R.G., Mirzaev J.I., Negmatov U.M., Sayidov N.A. Influence of a magnetic field and temperature on the oscillations of the combined density of states in two-dimensional semiconductor materials. Indian Journal of Physics, 2024, 98, 189-197. https://www.scopus.com/sourceid/145208
10. Gulyamov G., Erkaboev U.I., Rakhimov R.G., Mirzaev J.I., Sayidov N.A. Determination of the dependence of the two-dimensional combined density of states on external factors in quantum-dimensional heterostructures. Modern Physics Letters B, 2023, 37(10), 2350015-1–2350015-14. https://www.scopus.com/sourceid/29055
11. Erkaboev U.I., Rakhimov R.G., Mirzaev J.I., Sayidov N.A., Negmatov U.M., Mashrapov A. Determination of the band gap of heterostructural materials with quantum wells at strong magnetic field and high temperature. AIP Conference Proceedings, 2023, 2789(1), 040056-1–040056-7. https://www.scopus.com/sourceid/26917

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02 Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo‘yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqichlari bo‘yicha)
13.00.07 Ta’limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Mas’ul muharrir: Ramzidin Ashurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №9

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali 26.09.2023-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№C–5669363 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.